

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ:

Краків, Райхштрассе 34. Тел. 238-89

РЕДАКЦІЯ:

Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung.

Administration; Reichsstrasse 34.

Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю і за кордоном:

місячне 6 зол.

Курс і нім. марки = 2 зол., 5 чеських

корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Завзяті бої в Африці

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 8. 12. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил повідомляє:

Продовжування дій та спосіб ведення війни на сході узалежнені тепер від настання російської зими. На широких просторах східного фронту відбуваються ще лиш місцеві бої.

На західному березі Криму ударемно спробу ворожого висіду на беріг. В Донецькому басейні наступ німецьких та італійських військ мав дальші осяги. Під Петербургом продовжував ворог даремні свої спроби вилому.

Летунство перевело серед поганой погоди важкі налети на совітські зосередження військ, панцирні відділи та полеві укріплення. Ворог мав знову великі втрати в людях, тяжкій зброї та рухомому таборі. Залізні шляхи, що ведуть до Москви були знову знищені в багатьох місцях бомбами.

В морському просторі біля Англії ушкоджено вдень бомбами, на північний схід від Абердену, торговельний пароплав середньої величини. Нічні летунські налети були спрямовані на споруди в пристанях на сх. побережжі та на півд. заході острова.

Важкі бої в північній Африці тривають далі. У Тобруці бомбардовано вдень і вночі бомбами тяжкого та найважчого калібру пристаневі споруди й гарматні становища. Біля північно-африканського берега ушкодили німецькі боеві літаки один великий англійський транспортвець військ так важко, що слід рахувати його за втрачений. Бомбами поцілено один легкий англійський кружляк.

Підчас безуспішних налетів на декілька місцевостей в зах. Німеччині та в окупованих західних областях зістрілено останньої ночі три англійські бомбовики.

Сильна діяльність летунства на цілому східному фронті

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 7. 12. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил повідомляло 7. XII. ось про що:

Серед сильного морозу німецькі та італійські війська мали в Донецькому басейні місцеві успіхи в наступках. В багатьох місцях східного фронту відбито совітські наступи. Під Петербургом не вдалася спроба вилому, яку переводили при підтримці повзів та боевих літаків. Продовжувало обстріл військових об'єктів на терені міста. На цілому східному фронті летунство піддержувало бої сухопутних військ налетами на ворожі становища, зосередження військ ат залізниця. На південний схід від озера Ладога бомбардовано совітські летунські бази. На західному березі Онезького заливу боеві літаки поцілили важкими бомбами одно промислове заведення.

В Каналі прийшло до бою поміж німецькими міноловками та кількома англій-

ськими скорими човнами. Один ворожий човен затоплено і один важко ушкоджено. Наші човни не мали ні втрат ні ушкоджень.

В північній Африці тривають бої. Біля берегів Киренайки німецький підводний човен заатакував англійський конвойований транспорт з довозом для Тобруку і поцілив один нищильник, один корабель-цистерну та один вантажник. З огляду на сильну оборону не можна було бачити затоплення кораблів.

Нічні налети німецьких боевих літаків зверталися на англійські летовища на острові Мальта, де видно було вдатно кинені бомби в галі та приміщення.

Від 29. 11. до 5. 12. совітське летунство втратило 228 літаків. З цього збито 136 в летунських боях і 67 зенітною артилерією, решту знищено на землі. У тому ж самому часі пропало на східному фронті 21 власних літаків.

Війна Японії з Англією й Америкою

ТОКІО. — 8. XII. Як подає радіовисильня Токіо, японська головна квартира подає до відома, що від понеділка 6 год. вранці

існує між Японією та англійськими й американськими військами на Тихому океані стан війни.

Перші удари між японськими та американськими військами в східній Азії

БЕРЛІН. — 8. XII. — У висліді постійно зростаючого в останніх тижнях цькування до війни американського президента Рузвельта дійшло сьогодні у східній Азії до перших ударів між японськими та американськими військами.

Военний палій Рузвельт досягнув врешті своєї цілі: штовхнути у полумя і Дальній Схід.

Понра Черчіля несе він головну відповідальність за викликання цієї війни. Здавна змагав він до того, щоб викликати війну жидів і плітократів проти відновленої революційної Німеччини Фірера

і свідомо працював він при допомозі своїх агентів та посередників, щоб цю війну розтягнути на інші країни й частини світу.

З німецьких документарних публікацій виходить достаточо ясно несамостворення довірених Рузвельта. Рузвельт був тим, що вже підюджував Польщу до визову Німеччини. Він дав Англії й Франції запевнення своєї помочі. Він теж, ламаючи кривоприсяжно свої виборчі приречення, казав американському народові перебрати фінансовий тягар англійської війни. Рузвельт післав на початку ц. р. свого окремого посла донована до столиць південного сходу і під-

(Продовження на стор. 2-й)

Війна на Далекому Сході

Краків, 8 грудня 1941.

Виповідження Японією війни Злученим Державам Півн. Америки і Великобританії, є подією такого великанського значіння, що в цій хвилині навіть трудно її наслідки схопити і собі їх якслід усвідомити. Але одно певне. Майбутні історики день 8-го грудня 1941-го року визнають за дату, коли теперішня світова війна дійшла до вершка насилання, і від якої зачнеється її повільний схід у долину. Це буде, як в грецькій драмі, момент рішального заломання отої „катарзіс“, що на героях драми кладе невідхиляну печать їх остаточної долі. — Сьогодні вже всі головні потуги світу впущані у кривавий крутіж, що почався в літі 1939-го року. Тепер вже все мусить дійти до остаточного і логічного кінця.

Ось чому усе людство приймає оцю найновішу звістку з таким запертим віддихом. Воно не приходить нагло і висіло у повітрі вже давним-давно. Бож конфлікт між Японією і Північн. Америкою та Великобританією назрівав на очах всіх від літ і його вибуху можна було в кожній хвилині надіятися.

Проте, могло здаватися, що бодай в останньому менті ще вдасться якось справу поладнати і обі сторони зійдуться на якомусь компромісі. Японія вислала у Вашингтон окрему дипломатичну місію, котрої завданням було до цього компромісу довести, але Черчіль і Рузвельт сторпедували ці останні спроби порозуміння, поробивши одночасно всі приготування до війни на Маляйському півострові, Гонконі і на Філіпінах.

Про хід майбутніх воєнних дій на Далекому Сході і на Тихому океані ще в цій хвилині трудно щонебудь конкретного сказати. Фактом тільки є, що обі сторони вже давно зайняли вихідні позиції. По зайняттю французького Індокитаю і Манджуку Японія наблизилася, можна сказати, на віддалі артилерійського вистрілу до обох головних стратегічних баз її ворогів. Доступ до Сінгапуру перегороджує їм тепер ще тільки розмірно вузька смуга Сіаму (Таї), — але й на Маляйському півострові японці зробили десант, а доступ до Владивостоку так само смуга надбережної частини між манджурським кордоном і цим одиноким великим совітським портом на Далекому Сході. Туди мабуть буде спрямований японський наступ у найближчому часі. Бо залишення Владивостоку в руках Совітів означало би, що звідси постійно могли би відбуватися повітряні налети на японські острови, що лежать у віддалі всього 500 км. Тому цей револьвер, звернений просто в груди японського материка, безумовно мусить бути вибитий ворогам Японії з рук.

Цей момент втягає у безпосередню акцію тієї нової війни теж Совіти. Не трудно уявити собі, які наслідки поведе за собою для них факт створення другого воєнного фронту на Далекому Сході. Іх і так безнадійне становище стане тепер вже цілком катастрофальним. Большевики будуть приневолені ділити свої і так досі смертельно порозбивані сили на два боки,

І то на віддасть около 8 тисяч кілометрів, а при сподіванім упадку Владивостоку взагалі будуть відтяти від якоїнебудь сполуки з Америкою, а тим самим від її допомоги у воєнному матеріалі і припасах, за котрими Сталін і так вже постійно на все горло кричить. Ще ніколи Росія не переживала такого положення, щоби мусіла відразу битися на двох своїх головних, європейському і далеко-східньому, фронтах.

Ясно, як божий день, що мілітарно-стратегічне положення Німеччини і взагалі держав осі в Європі, буде через цю нову війну на другій півкулі, нечувано корисне. Не повториться тим разом положення з минулої світової війни, коли по 4-ох літах гігантських змагань, на скривавлену Німеччину напала свіжа і повна сил Амери-

ка, перехилиючи таким чином терезки війни на бік держав антанті. Тепер і Америка і Великобританія матимуть проти себе готового на все японського самурая, отже в цій війні муситимуть не на жарті, а на правду битися. І швидко виявиться, що не буде це „розкішна“ забава, але криваві змагання на життя і на смерть. До того Америка не зможе в такій мірі помагати Англії і більшовикам, ніж це діялось дотепер.

Нова війна цілком очевидно наближує Німеччину до остаточної перемоги над її ворогами, серед яких є наш віковичний ворог: Світова Росія і тому ця подія, незалежно від її світового значіння, має теж історичне значіння для нашого українського народу.

Д-р Павло Лисяк.

3 мого щоденника

II*)

Прага, грудень 1941.

Страшно докучають наші люди.

Кожний: „ну, що чувати нового?“

Але я вже навчився відповідати:

— А що вас, власне, цікавить? — питаю.

— Ну, що там на Україні і взагалі...

— А ви „Краківські Вісті“ передплачуєте?

— Ні!

— А читаєте?

— Часом, як трапиться, зрідка.

Тоді в переходжу в наступ:

— Ну, дивіться, чоловіче: Ви питаєте мене про новини; це значить, я мушу відкласти роботу й розповідати вам годину. А тимчасом, слава Богу, є у нас українські газети і є навіть щоденник. „Краківські Вісті“ називається. І там маєте повно інформацій з України. Сьогодні було про Кривий Ріг. Учора велика кореспонденція з Волині. Позавчора — про Київ. Маєте денно про Львів. Маю враження, що Редакція спеціально старається про цей матеріал і кожного, хто тільки вибирається на Україну, просить писати. А ви мене питаєте — що нового. Та коли б я й мав час і охоту розповідати, то не потрапив би зробити це так повно, цікаво й барвисто, як маєте в газеті. Лягли собі вечером — і читаєте. І все це — за корону денно!

— Та воно, звісно! Я й сам думав передплатити... Але все якось так!...

І оце „якось так“ щодо передплати свого українського часопису, чи не найхарактеристичніша наша нація. „риска“. Що це: бідність, скупість? Ні, не можна сказати, бо подивіться на нашого найбіднішого емігранта, а в нього повно чеських газет: в одній кишені „Ческе Слово“, в другій „Поледні Ліст“, а десь там і російське „Новое Слово“. Купує ще й „з форсом“: ось таким вам елегантним рухом решти грошей не приймає. Мовляв: що там нам, українським „помещикам“, якісь 50 „галерів“... Сказати б, знову брак патріотизму, відсутність інтересу до українського життя?

— Так де там! Треба властиво, ствердити, як особливий знак сучасної доби: надзвичайний патріотизм, страшну нервову на цім ґрунті напруженість, аж перечуленість. Це вже гріх сказати: українська нація як ніколи, однодушно мислить, відчуває і сприймає дійсність. Досить дрібниці, щоб у цілої нації „зіпсувався настрій“.

Так що, кажу: справа не в патріотизмі, — на патріотизм ми просто аж хорі, але з часописами у нас діло таки зовсім погане: не передплачуємо. І що цікаве й характеристичне; всі під цим оглядом однакові: український інженер і звич. робітник, колишній міністр і багатий лікар, націоналіст і гетьманець.

— Знаєте, сьогодні до півночі не спав. Усе крутився: що то там на Україні!...

Але газети не передплачує. — „Усе, — знаєте, — якось так...“

— А я, пане добродію, — оповідав мені один строгий галицький пан доктор — жадного „якось так“ не визнаю. Як ти „щось так“, то я з тобою не балакаю. Моє поважання і бувайте здорові!

Бо що ти мені, вибачте, будеш розводитись про політику та висловлювати усякі свої „погляди“ й „міркування“, коли ж ти стоїш нижче від першого ліпшого чеського „дельніка“ (робітника). Бо ти-ж не читаєш, як він, щодня своєї преси! — Отже, кланяюся й цілую руці, — немаю про що з вами балакати!...

Ось така ще одна наша національна „проблема“. Як її вирішити? Де корінь зла? У психології українського громадянина, в зовнішніх обставинах, в недостаках газетної адміністрації?

Цікаво, що гадають на цю тему наші українські соціологи і психологи?...

Недавно перечитав у „Краківських Вістях“ два листи з Кривого Рогу: „Як твориться життя в Кривому Розі?“ І ще раз стало радісно на душі. Справді-бо, треба тільки зважити: скільки життєві сили, скільки енергії, скільки творчого патосу в

українському народі! З яким ентузіазмом він береться до відбудови, як швидко він потрапить відновити життя у всіх ділянках. „Робота йде, як перед Великоднем“ — пише п. К. з Кривого Рогу — білять хати, направляють стріхи, городять плоти. Озимину засіяли. У школах вже почалося навчання. Виходить часопис, театр дає вистави. Розвивається мистецьке життя... Про це саме читаємо в листах з Волині. Ці самі відомости приходять з Києва. Німецький старшина констатує: перед двома місяцями бачив зруйноване село, а нині не можу його пізнати. Оповідують таке: на місце виїзжає німецька адміністрація, передбачає великі неприємності і тяжку працю, тимчасом буває здивована: місцеві сили, самотужки, усе що можна направили, підлатали, пустили в рух... І це всюди, на всіх теренах, де тільки народ український та його інтелігенція мають можливість хоч трохи вільно дихнути, виявити свою ініціативу, свою творчість.

Пригадую Карпатську Україну на переломі 1938-39 років. Як закипіло — забурлило життя на цьому маленькому острівці Яку велику роботу переведено за тих неповних 4—5 місяців. А скільки плянів, проєктів! У малому Хусті було ніби у великому муравлищі: понаїздили молоді й старші інженери, агрономи, економісти — не питали за посадами, ходили голодні, але у мріях та у кишенях носили пляни: новенької столиці Карпатської України десь серед шпильчастих гір, модерних курортів, розлогих виноградників ітд.

Або українські землі по цей бік Сяну і Буга в Генерал-Губернаторстві: два неповних роки праці серед руїн війни, серед забитого, зденаціоналізованого населення і маєте: 1000 шкіл біля 1000 кооператив, і жвавий рух на всіх ділянках життя...

А нині маєте те саме в Галичині...

Воно правда: серед цієї великої праці ми часом наступаємо один одному на гнітки й зчиняємо галас. Але не можна заперечити одного: українська нація — небуденно здібна, вона таїть у собі велику енергію, вона виявляє великі творчі пориви, і у тій Новій Європі, де буде вільно кожній нації сказати своє слово, вона скаже його так гідно, як то належить народові, що займає одно з перших місць у Європі.

(Продовження зі стор. 1-01)

юдив ці країни до непродуманої поведінки. У сліпій ненависті проти Німеччини Адольфа Гітлера вислав він зброю й матеріал до англійських випадних областей і врешті дав своїй флоті наказ стріляти на ні-

мецькі воєнні пароплави.

Тепер війна, за якою Рузвелт ганявся так довго, ніби навіжений, спалахнула на Тихому океані. Доляровий імперіалізм переміг здоровий розум широких кругів північно-американського народу.

Надзвичайне засідання японського парламенту і уряду

ТОКІО. 8. 12. — На день 15. грудня скликано японський парламент на дводенне надзвичайне засідання.

ТОКІО. 8. 12. — В домівці прем'єра міністрів відбулася в понеділок вдосвіта під головуванням Тойо надзвичайне засідання японського уряду, при чому міністр флоту Шімада склав звіт про дотеперішній хід воєнних сутичок з англійськими та

американськими воєнними силами. Опісля уряд прийняв різні далекоїдучі рішення. негайно після цього Тойо подався зі звітом до цісаря.

ТОКІО, 8. 12. — Цісар прийняв ще перед нинішнім надзвичайним засіданням уряду на аудієнції міністра закорд. справ, який опісля удався на наради з прем'єром

—0—

Лист Рузвелта до цісаря

ТОКІО. 8. 12. — Як у міжчасі стало відоме, міністр закордонних справ Того мав ще сьогодні вночі, небаром після 12 год. японського часу, розмову з американським амбасадором Гревом, який передав йому при цьому особистий лист Рузвелта до цісаря. Міністр закорд. справ Того удався негайно після цього до цісарської палати.

щоб передати цісареві це письмо. Під час чергової розмови сьогодні вранці передав міністр Того відповідь Японії для Зл. Держав. У міжчасі тайна державна рада рішила у приватності цісаря виповісти війну Англії та Злуч. Державам. З черги в палаті цісаря зібрався уряд на нове надзвичайне засідання.

Як передано формальне виповідження війни

ТОКІО. 8. 12. — Представник японського закордонного міністерства передав в понеділок Злуч. Державам та Англії, як теж посла Канади й Австралії формальне виповідження війни і вівзав їх негайно припинити свою дипломатичну й консу-

лярну діяльність. Водночас запевнено членів згаданих місій, що згідно з міжнародним правом пороблено всі потрібні заходи для їх особистого добра. Це відноситься теж до всіх інших громадян цих країн.

—0—

Посвячення нової каплиці

Нарешті і православні українці у Кракові діждались тієї радісної хвилини, коли дотеперішню каплицю з невідповідного приміщення при вул. Повісля ч. 5 вдалось перенести — завдяки прихильному становищу німецької влади, яка віддала на власність каменницю при вул. Шпитальній ч. 24 — до власного будинку, де влаштовано нову гарну каплицю. З нагоди цього рідкого свята завітано у суботу 6. грудня ц. р. до Кракова Владика Палладій з Варшави з почетом: о. архипресвітером Пашевським, о. митрофорним протоієреєм Рудиковим, оо. протосеями: Джулинським, Новицьким і Лопуховичем, протодіяконом Смолем, головою УДК у Варшаві полк. Поготовком з дружиною та членами архикатедрального хору у Варшаві. Архипастиря з достойними гостями привитала на двірці окрема делегація під проводом пан-отця Миколи Гриневича.

В суботу 6. грудня ц. р. вечером відправлено у нововибудованій каплиці панахиду за героєм Базару, яку відслужив о. архипресвітер Пашевський (духовник військ УНР і учасник зимового походу) в сослужбінні духовенства і виголосив зворушливу проповідь, що витиснула сльози на очах всіх приїжджих та козаків-учасників визвольних змагань.

В неділю 7. грудня ц. р. відбулось посвячення престолу у нововибудованій каплиці, якого довершив Владика Палладій в сослужбінні всіх приїжджих пан-отців з Варшави та о. протоієрея М. Волкова, парона православної церкви й о. Гриневича і відправив урочисту архиєрейську Службу Божу, висвятивши при цій нагоді нового пан-отця — Андрія Мельника. Підчас Богослуження співали на переміну два мішані хори: архикатедральний під проводом мра Демчука і краківський під проводом п. Ковальського. На окрему увагу заслуговує концерт Бортнянського „Всую прескорбна еси душе моя“ (зі сольоспівами тенора Дмитра Любанського, сопрана Ольги Новицької та альти Ольги Плевицької) і відспівання загально-відомої пісні „Ой

зійшла зоря вечерова“ (зі сольоспівами: баритона Михайла Ольхового, сопрана Ольги Новицької, п. Валійської Марії та тенора Євгена Ласенка). Хор прегарно зіспіваний і з дуже добрими голосами чарував усіх приїжджих не тільки в церкві, але і прохожих на вулиці, які зупинялись перед домом, де приміщена нова каплиця, очаровані красою концертного співу. Підчас Богослуження виголосив гарну проповідь про значіння храму Божого Владика Палладій, а о. парох подякував усім, які причинились до влаштування нової каплиці. Богослуження закінчено відспіванням пісні „Боже Великий“, „Ой зійшла зоря“, і багатолітнім митрополитові Денисові, Владиславу Палладієві, німецькій владі, українському народові та усім мирянам. Безпосередньо по Богослуженні о. митрофорний протоієрей Рудиков відчитав і вручив інж. Селецькому з Кракова похвальний лист від Владика за його безкорисну підмогу матеріялами і жертвенну працю при влаштуванні нової каплиці. Саме завдяки видатній матеріяльній підмозі інж. Селецького перебудовано і влаштовано нову каплицю, за що подякував йому (та його дружині за прийняття) щезав о. парох підчас прийняття як і всім тим парохіянам (кам) — м. і. мец. Яворовському та його дружині — які причинились до урядження каплиці чи прийняття.

Пополудні відбулось скромне прийняття в домі дитячого садку, при вул. Зеленої ч. 18 в якому взяв участь Владика Палладій з достойними гостями з Варшави, представники німецької влади: відпоручник штадтгавтмана Моемкопф і шеф мешканевого уряду п. Панек, представник УЦК д-р Костенюк, голова УДК у Кракові, прок. Онуферко, голова УОТ радн. Миськевич, представники комбатантів: полк. Савченко, полк. Р. Сушко, полк. Кузьмінський, полк. Паліїв-Неїло, дир. Петріна, проф. Буцманюк, члени парохіальної ради православної парохії у Кракові, представники росіян парохіян, співаки з Варшави і т. д.

Підчас сердечної гутірки, переплітаної

СЦЕНКИ НА ДЕНЬ СВ. МИКОЛАЯ!

Роліники

I.

ГОСТІ З-ЗА ХМАР

II.

НА СОФІЙСЬКІЙ ПЛОЩІ

Ціна книжечки 1 зол.

I. Керницький:

Поворот св. Миколая

Нова, актуальна сценка.

Ціна книжечки 60 гр.

Всі три сценки легкі до вивчення в кількох днях, актуального патріотично-виховного змісту.

На пересилку долучити 30 гр.

Замовлення слати:

«УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО»

Краків, Райхсштрассе 34.

прегарним співом мішаного хору з Варшави, виголосили принагідні промови: архієпископ Палладій — двічі, о. протоієрей Волков — двічі, ред. М. Хомяк, інж. Селецький, о. архипресвітер Пашевський, полк. Паліїв-Неїло і полк. Поготовко, щирі опікун варшавського хору, який зміг приїхати на це свято тільки завдяки підмозі полк. Поготовка. Всі промови переповідав в німецькій мові о. прот. Джулинський для німецьких гостей. Вечером розходились гості домів під впливом гарного настрою та щирих балачок про єдність нації і віри за часів св. Володимира Великого.

Жертви на Фонд Українського Студента слати до Українбанку в Кракові,konto 2.331. із зазначенням „Студ.-Фонд“.

Плк. Я. ГАЛЬЧЕВСЬКИЙ-ВОЙНАРОВСЬКИЙ.

Проти червоних окупантів

(Продовження)

62)

Починаємо друкувати закінчення споминів полк. Якова Гальчевського-Войнаровського під заг. „Проти червоних окупантів“. Друк цих споминів у фейлетонах перервано з огляду на те, що автор з вибухом німецько-більшевицької війни виїхав був на схід і щойно тепер надіслав нам решту рукопису.

Після смерті Пилипа Ляшука та багатьох його прихвостнів, всіх симпатиків большевизму охопив страх і моральна депресія. Не було багатьох охочих доносити совітським агентам про нас, де-б ми не були. Ми могли в білий день стояти в селі і нас ніхто не посмів видавати. Навпаки вся молодь вартувала і негайно остерігала, коли часами далеко покажуться большевики. Попереджені, ми виходили з села у ліс непомітно, а червоні віздили до села і в голову їм не могло прийти, що перед кількома хвилинами ми були тут. Бували випадки, що большевики повне село, а ми всі десь у одній великій клуні, що стояла самотно під селом. Ми бачимо всі рухи большевиків через шпари. Одного разу, коли ми були в селі Сахнявським Майдані й сиділи в клуні під лісом, підійшло під клуню двох большевиків. Вони видно шукали паші для коней. Відчинили браму, входять із крісами та аж зазмерли з дива. Вмить вони були захоплені, обезброєні і душилися від брудних козацьких хустинок, запханих в горлянки дулами револьверів. Їх товариші були зайняті своїм ділом і не шукали за ними. Вечером обидва большевики пішли в ліс, а відки вже ніколи не вернулися...

Боїв з червоними не було цілий місяць січень і до початку лютого. Дня 8. лютого 1922 року ми знову були на постой в с. Стасьовім Майдані. У вечері козаки були на тій самій вулиці, де робили допит Пилипові Ляшуків. Вони сиділи в теплих хатах. В одній хаті було кілька музик-селян, що мали свої інструменти та велику гармонію. Раптом відчиняються двері і до хати входить кілька большевиків, яких вводить мій вартувий. Большевиків є 4-ох з ручним кулеметом. Вони приїхали зі села Лознів, із цукроварні позичити гармонії на якусь там свою забаву. Мої козаки мали кріси в кутках, а червоні не знають, куди вони попали. Два козаки навіть вигрівалися на печі. Із сусідньої хати хтось побачив, що большевики пішли до хати з музиками і заалармували своїх козаків. Ті, що були в хаті, хутко опритомніли і револьверами обезброїли червоних. Мене повідомили. Приходжу, а червоні вже повязані парами. Питаю, звідки вони? Відповідають, що вони належать до групи тов. Александрова з Харкова. Група має 16 комісій, складених, переважно з латишів. В кожій групі по 25—30 осіб в більшості кінних. Завданням групи було забирати хліб. „Там де пройде група тов. Александрова, курка зерна не знайде“ — каже один високий большевик. Одна з тих комісій від кількох днів отаборилась в лозиняньській цукроварні. Сам тов. Александров із своїм штабом в селі Літинці. Я відразу мав відомості, ще тоді коли прибули ті латиші в наш район. Вони не приймали участі в пошукуваннях за нами, тому я не хотів тих комісій шарпати з двох причин: 1) нехай селянам дадуть латиші відчувати совітську владу, 2) Не варто латишів полахати до весни, коли нам будуть потрібні їхні гарні коні, виховані, як змії...

Між іншим багато членів комісій — латишів були зі своїми жінками — довгошіми рудими латишками. Ці „товаришки“ нічого собі не відмовляли, й селянки-українки мусіли бути для них куховарками, мусіли гріти воду на купелі, купати їх, все з під них виносити й прати їм білля. Дуже часто така латишка біла свою господиню по лицю і лаяла російськими матюками.

Козаки приводять якогось цивільного молодого хлопця. Він крутився по селі і питав, чи тут стоять деякі вояки, а може повстанці є? Справджую його документи: не з нашого повіту. Завдаю йому низку питань. Відповіді мене не вдовольняють, бо хлопець говорить не щиро й врешті заплутується. Питаю, пощо йому повстанців, чи не хоче часом вступити до „банди“? Як давно був у Винниці? Коли вийшов з міста Літина? З ким там говорив? Де ночував останню ніч? Через які села йшов до Майдану? Де він учився? чий він син? Звідки родом? Як він ще знає мови крім своєї — російської? Коли його батьки приїхали в Україну? і т. ін. І так після розмови кажу йому, що він є агентом Ч. К. і буде розстріляний. Хай передає останнє бажання і адресу, щоб ми могли повідомити його родину. На це він нічого не відповів, не просив ласки. Даю доручення козакові Лихові, щоб він взяв зі собою 8 душ козаків і всіх 5-х завів у яму-глинище під селом і там без голосу відправив большевиків чортам в зуби. По годині козаки вернулися і донесли, що все виконане. Я знав, що в селі можуть бути репресії після нашого вчинку і Марусю тієї ночі відпровадив з Харком і Петром Шевцем до циганів, а цілий відділ перейшов над ріку Згор в хуторі між Богринівцями і Голенищевом.

(Далі буде)

Святкування пам'яті Моцарта

Серед бряску зброї світ мусів бодай на хвилину відвернути свою увагу від воєнних звідомлень, щоб у тихому скупленні віддати шану велитові духа Моцартові в 150 роковини смерті. Обсяг творчості Моцарта величезний. За короткий час свого життя написав він 10 опер, 41 симфоній, 18 фортепианових сонат, 26 смичкових квартетів та чимало інших композицій — а все це незрівняні перлини музичної літератури. Та геніяльність Моцарта не лише в його плідності, Моцарт великий і тим, що створив окремий свій стиль. Погодив італійську мелодійність з німецькою глибиною при чому його композиції стали не лише всенародними, але й вселюдськими, а це доказ вічності. Бо скільки буває творів про яких фахові критики співають пеани, а вони невідомі масам. І це буває не тільки з музикою. Творчість ваяється і з популярністю. І такою була саме творчість цього універсального музичного генія, Вольфганга Амадеуса Моцарта, який уродився 1756 р. а помер 1791 р. у Відні. Помер як звичайно вмирають генії — в біді та майже забутий. Для нас цікаве те, що один зі синів його, також Вольфганг Амадеус Моцарт, був з початком дев'ятнадцятого століття директором музики у Львові.

Минулої п'ятниці 5. грудня вполудне німецький нарід, а з ним разом і представники інших 18-х народів, вшанували у Відні пам'ять геніяльного німецького музиканта Вольфганга Амадеуса Моцарта. Величаве свято відбулося перед віденським собором св. Степана, на тому самому місці, де 150 літ тому виставили на катафалку тлінні останки великого сина німецького народу, якого творчість стала сьогодні власністю всіх культурних народів світу.

З доручення Фірера намісник Відня райхс-лейтер Бальдур фон Шірах склав на знак чолобитні німецької нації лавровий вінок на ступнях катафалку, що потапав у морі полум'я. В хвилині, коли райхсмаршал Герінг, міністр д-р Гебельс, міністр фон Рібентроп і райхслейтер Бальдур фон Шірах наказали скласти на домовині китиці квітів, над містом Моцарта — Віднем — залунали звуки дзвонів у всіх церквах. Так німецький нарід, а разом із ним і весь культурний світ, вшанував пам'ять свого великого сина, що 150 літ тому вмер, щоби після короткого, бо 35-літнього, життя на землі, зажити вічно в серцях і душах мільйонів усього світу.

Опісля почалася частина свята, присвячена музиці Моцарта зі „Завороженої сопілки“. Побіч німецького народу поклін пам'яті великого творця мелодій, що обійшли весь світ, склали також народи 18-ох держав, яких представники зложили лаврові вінки. Була це Мадярщина, Італія, Японія, Еспанія, Словаччина і Манджукуо. Опісля склали вінки від генерала піхоти Стречіуса, галлейтера і намісника Зальцбурга д-ра Шесля та Проводу Німецької Молоді. За тими вінками йшли вінці від міст, у яких проживав Моцарт, отже від Зальцбурга, Мангайму, Парижа і Праги. Накінець склали Моцартові свою чолобитню представники Аргентини, Швеції, Туреччини, Бразилії, Болгарії, Швейцарії, Хорватії, Румунії, Данії, Фінляндії, Таї (Сіаму) та Чіле.

Врешті останній вінок склали на катафалку Моцарта представники заграничної преси. Саме тоді над площею св. Степана пронеслися фанфари зі „Завороженої сопілки“. Вею площу св. Степана вкривала непроглядна маса народу, який зійшовся так численно, щоби віддати свою пошану одному з найбільших геніїв Німеччини.

День передтим, у четвер 4. XII. п. р., відбулося у віденській Державній Опері свято в честь Моцарта, на якому промовляв міністр д-р Гебельс. Велику салью віденської опери зайняло багато гостей із світу міжнародної музики, представники заграничних урядів, дипломатичного корпусу, багато німецьких культурних діячів і як представники німецького народу — ранені й робітники воєнного промислу зі всіх округ.

У своїй промові міністр д-р Гебельс звеличав музичний геній Вольфганга Амадеуса Моцарта, що став символом творчої духовної і культурної сили німецького народу. Далі зазначив мін. д-р Гебельс, що хоч від дня смерті Моцарта проминуло повних 150 літ, ніщо з його геніяльних творів не постарілося, ні не стало неможливим історичним. Його

опери сьогодні панують у німецьких театрах, так наче б їх написав великий творець таки сьогодні. Його симфонії лунають нині таксамо свіжо, як і колись ще за життя мистця. Врешті його народні пісні молоді таксамо співає, як і колись. Творчість Моцарта — говорив далі мін. д-р Гебельс — стала одною з тих великих культурних цінностей, яких саме сьогодні німецькі воєнки боронять перед диким нападом східного варварства. Вільше, як якінебудь інші мистецькі твори, творчість Моцарта стала власністю найширших мас німецького народу. Сучасні німці не вбачають ніякої суперечності між тим світом звуків, у якому жив і творив Моцарт і між тим твердим світом, що гуде від громів, у якому тепер живе німецький нарід, що змагається за впорядкування хаосу сьогоднішнього світу. Ніякий інший великий музик не виконує такої великої мистецької місії, як Моцарт, що підносить змучені людські душі та вводить їх у кращий світ.

З черги мін. д-р Гебельс змалював життя великого музиканта і згадав, яке враження він зробив на сучасників як 15-літня чудерна дитина, як величаво зустрічав його світ підчас його мистецьких подорожей до Парижа, Лондону та Італії і, вкінці, як його забули і одного слотного грудне-

вого ранку похоронили на віденському цвинтарі в могилі для бідаків. Так сучасники попросили великого генія, якому німецький нарід та весь світ завдячує 40 симфоній, 31 серенаду, 25 концертів на фортеп'яно, 8 концертів на скрипку, 26 скрипкових квартетів, 42 сонат та крім того ще ряд інших вокальних та інструментальних творів. Побіч того Моцарт написав ще ряд опер, які сьогодні входять у репертуар німецьких театрів. Та Моцарт не творив тільки для упривілеєних статів або для знавців музичного мистецтва. Він був також у повному значінні цього слова народним мистцем і тому то так багато його творів перейшло майже до народної творчості.

Моцарт жив і творив у часах політичного і господарського роздору й занепаду німецького народу. Тодішня держава не знала ніякої опіки й ніякої підтримки для мистців. Тому, хоч сучасні деколи й шанували Моцарта, то все ж він помер майже невідомий, щоби згодом воскреснути в славі своїх безсмертних творів. Тому, коли сьогодні німецький нарід висловлює Моцартові свою любов і вдячність, то це не тільки виконання якогось урядового обов'язку, але також — це вислів сутолюдської радості і глибокого вдволення, що великий геній звуків та гармонії належить і вічно належатиме до німецького народу!

—О—

Доля засланих зі східних українських земель

„Самбірські Вісті“ помістили в 29-ому числі опис мандрівки політичних галицьких в'язнів, яких большевики пішки гнали поза фронт. Всі ті в'язні робили денно від 35—40 км. Так вони перейшли 560 км. Наперед їх гнали до Прилук, але тому, що німецька армія вже підходила під Чернігів і Гомель, їх відіслали до Ромнів, в Сумській області. Там вони також недовго були. Звідтіля відіслали їх на Полтавщину, до „Сільсько-господарської колонії поправи ч. 20“, що була в селі Божків. Усіх в'язнів було в Божкові 8 тисяч, які працювали на придільних їм 15 тисячах га землі. Галицькі в'язні перебули в Божкові 12 годин, опісля їх відвезли на філію ч. 3 до цукроварні в Скороходіві. Там галицькі в'язні працювали на полях до 22 серпня, коли їх всіх скликали назад до Божкова.

В Божкові відбулося віче галицьких в'язнів, т. зв. мітинг. Начальник колонії пояснив, що на основі „указу“ совітського уряду з 12 серпня ц. р. всіх колишніх польських громадян, без огляду на національність, звільнять і відішлють до Оренбурга і до Омська. Там мають вони ввійти до польської армії, яка буде воювати проти Німеччини. При тій нагоді він зазначив, що всіх, що будуть плентатися по Україні, розстріляють.

31 серпня галицькі в'язні дістали особисті папери і білети на подорож. Після цього їх відставили до поїзду. Один з тих галицьких в'язнів встиг якось залишитися на території, яку пізніше зайняли німецькі

війська і таким чином він дістався до Галичини і до Самбора. Редакція „Самбірських Вістей“ передрукувала в перекладі на українську мову особистий документ цього громадянина. Його зміст такий: Печатка-стемпель: УРСР, Народний Комісаріат Внутрішніх Справ, Управа НКВД полтавської області, Відділ Ісправтрудколонії, Сільськогосподарська Ісправтрудколонія ч. 20, 31. 8. 1941. а ч.: (дальше пропущене) ст: Божків. Півд. з. д.

Посвідка.

Пред'явник цього, громадянин Кр. Ів. Г-ич, рік народження 1900, місце народження село Чаплі старосамбірського району, дорогобицької області, на основі „указу“ президії Верховної Ради СРСР амністіонований як польський громадянин, має право вільно проживати на території СРСР за винятком пограничної полоси, заборонених смуг, місцевостей, в яких проголошено воєнний стан і режимних міст першої і другої категорії. При ньому є: нема нікого. Громадянин К. Ів. Г-ич спрямовується у вибране для нього місце проживання в місто Оренбург.

Ця посвідка важна три місяці і підлягає заміні на паспорт. Складене стверджується підписом і печаткою. Начальник І. Т. К. ч. 20 НКВД. (підпис нечиткий). Інспектор УРЧ. (підпис нечиткий). Кругла печатка — наоколо: УРСР, Управління НКВД полтавської області. В середині: Відділ місць ув'язнення: Сіль.-госп. ісправтрудколонія ч. 20 ст. Божків.

Кардинал Бодріяр і боротьба з большевизмом

ПАРИЖ. — Кардинал Бодріяр, член „Аксіон Франсез“ й ректор католицького університету в Парижі, рішив стати у провіді Комітету для боротьби з большевизмом. З кардиналом Бодріяром, що належить до найвищих постатей сучасної Франції, стають у фронті боротьби з большевизмом Абель Вомар від „Аксіон Франсез“. Жорж Клюд від французького Інституту та Габриель Коняк, голова французької Зимової Помочі. Через ті та й інші, відомі в публічному житті Франції, постаті признав антибольшевицький фронт ще більшу популярність.

Французький протибольшевицький комітет видає тепер брошуру про історію та суть большевизму. Вступ до неї написав кард. Бодріяр. Кардинал заявляє у ньому м. і., що в 1941 р. большевицька проблема виявила інше обличчя. Досі бої проти большевицької небезпеки ішли, коли не згаду-

вати горойської боротьби еспанців, на теоритичному полі, а совітська твердиня була ціла і могла продовжувати далі свою кертину роботу через своїх агентів. Тепер прийшов день суду. Світ християнської культури зустрівся у спільній напрузі, щоби рятувати й боронити християнське людство від небезпек большевизму, що є смертельною загрозою для світу. Автором брошури колишній професор петербургського університету Пузіна, який від 1932 р. викладає в Католицькому Інституті історію большевицької революції. У своїй творі виказує він звязки масонерії та жидівства з большевизмом і вину Англії у большевизації Росії, яку вона в рр. 1919—20 залишила без військової допомоги та дозволила червоним розгромити національні армії і опанувати велитенські простори та устійнити свою криваву владу.

—О—

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ГРУДЕНЬ.

9. Вівторок — Пр. Алісія
10. Середа — Вмч. Якова П.

— ПОДАЄМО ОТСИМ ДО ВІДОМА всім нашим передплатникам і зацікавленим у Німеччині, що чеками В-ва на наше конто в Берліні Рсча ч. 68.085 можна виплачувати гроші тільки на передплату часописів. На висилку грошей на книжки мусить кожний мати окремий дозвіл від девізового уряду. Гроші виплачені не на передплату часописів не будуть прийняті. — Українське Видавництво.

— ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІХ ЗАМОВЛЯЮЧИХ У НАС КНИЖКИ, що покищо ДО ГАЛИЧИНИ не можемо книжок висилати, бо пакет до Галичини пошта ще не приймає. Усі такі замовлення просимо спрямовувати на адресу: «КНИГОТОНГ», Львів, вул. Чарнецького ч. 12.

«Українське Видавництво».

— ПІД УВАГУ УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИКАМ, ЯКІ ВИЇЗДЖАЮТЬ НА ПРАЦЮ ДО НІМЕЧЧИНИ. Українські робітники! Перед виїздом до Німеччини постарайтеся про видачу Українського Комітету, що ви українці. Не виїжджайте до Німеччини без особистих документів. Документи мусять бути в німецькій мові. Без відповідних документів не дістанете таких умов праці та винагороди, які прислугують українським робітникам. — Український Центральний Комітет, Відділ Праці і Суспільної Опіки.

— ШКІЛЬНІ ДЕННИКИ є на складі в Українському Центральному Комітеті, Краків, Зелена 26 — і туди слід спрямовувати замовлення. Ціна 10 зол. Висилається тільки за попереднім надісланням грошей, або за післяплатою. — Фінансовий Відділ УЦК.

— ЩЕ ПРО КУРСИ ДЛЯ КАНДИДАТІВ НА УЧИТЕЛІВ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ ШКІЛ. У зв'язку із деякими запитами вяснюємо, що згодження на такі курси, надіслані в жовтні й листопаді ц. р. до Українського Центрального Комітету, слід уважати за проби. Всі зацікавлені повинні внести ще раз відповідні прохання в німецькій мові просто до Головного Відділу Наук в Навчання (Hauptabteilung Wissenschaft und Unterricht in der Regierung G. G., Кракав 20, Aussegnung 40 — згідно з його недавнім оповіщенням у «Краківських Вістях» ч. 266 (421) з 28. XI. ц. р. і попередніх числах. Речинців і місця курсів подамо до відома згодом. — УЦК.

— НА ФОНД ДЛЯ ПОЛОНЕНИХ УКРАЇНЦІВ зложили через УЦК в Кракові (у золотих): Жін. Секція, як дохід із чайного вечора дня 17. XI. 1941 574.80, д-р Мацьків Т. 10, д-р Зілинський І. 10, Куницький М. 10, Врублевський К. 5, Блашків Г. 0.50, Сківртнянський І. 10, Сківртнянський М. 20, Сківртнянський С. 20, Логин Я. 10, Савчин Емілія 10, Львович П. 2, Терлецький Р. 10, Лада М. 10, Пачовський О. 5, д-р Горбачевський А. 10, Носик І. 10, Савчин Д. 5, Рихвицька М. 1, Оршак В. 20, Зарічний Михайло 10, Ніколяк Б. 5, Романиця Т. 12, Боднар В. 5, Сидорів М. 5, Гура П. 10, Турчин М. 10, інж. Балко В. 10, д-р Молодецький О. 5, Хицьк В. 5, Янів Степан 100, інж. Мохнацький Я. 20, д-р Стрительський М. 20, радн. Добрянський С. 5, м-р Петришин І. 10, Вислоцький О. 5, Козок Ангеліна 2, Тетерків Й. 5, інж. Черник І. 10, Матайко Івана 10, Пачовський О. 20, Потюх М. 20, Потюх І. 10, Костик Іванка 10, Налесник І. 5, Радловський В. 3, д-р Парфанович К. 10, д-р Малаховський О. 10, інж. Корогода Ю. 9.50, Жидяк Л. 10, Хшанова С. 2, Новосільський М. 5, д-р Кисілевський В. 50, м-р Хляк Адам 3, Кравчук І. 2, Терещенко П. 10. — Разом 1.196.80 зол. — Крім того п. Савчин Емілія пожертувала для полонених 2 пари коротких підштанців, 2 пари скарпунків, 1 сорочку.

Найновіші видання

УКРАЇНСЬКОГО ВИДАВНИЦТВА В КРАКОВІ:
Іван Франко: Без праці, казка ціна 2.50 зол.
І. Франко: Панські жарти, поема з останніх часів панщини 3.00 "
Юліян Тарнович: З мігтів сатани 2.50 "
Богдан Лепкий: Казка мого життя (Бережани) 6.— "
А. Чайковський: За сестрою 2.50 "
Соняшні кларнети — Антологія української символістичної поезії 1920-тих років 3.— "

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

А. Бабич: Таблиці логаритмів і частина величин із обсягу математики, фізики, хемії й астрономії 5.— "
Німецько-український кишень. словник 5.50 "
Книжки висилаємо за попереднім надісланням готівки або за післяплатою (в Г. Губернаторстві).
Порто на кожну книжку по 80 гр.

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО

Краків, Райхштрассе 34.

Англія виповіла війну Фінляндії, Румунії та Мадярщині

СТОКГОЛЬМ. — Після цього, як уряди Фінляндії, Румунії і Мадярщини відкинули ультимативно поставлені домагання англійського уряду, подав Лондон урядово до відома, що він є з цими країнами у воєнному стані. Постави цих трьох народів була вже заздалегідь ясна.

Фінський президент держави Рітї вказав в своїй промові з нагоди дня незалежності на поставу Англії супроти Фінляндії і зазначив: «Фінляндія буде боронитися проти кожної загрози, з якої сторони вона не приходила б. Вона не думає про те, щоб відступати від своїх олушних цілей». Президент держави вказав після цього всіх фінів видержати аж до остаточної перемоги.

Фінський посол в Лондоні, Гріппенберг, і колишній англійський посол в Гельсінках, Береке, який є під цю пору в Лізабоні, поробили вже свої приготування до від'їзду. Про від'їзд китайського посольства дотепер ще нічого не відомо.

Відповідь румунського уряду, яку передала американському послові в Бухарешті, відкинула домагання британського уряду стягнути румунські війська аж до Дністра та припинити боєві дії проти большевизму. Румунська преса зазначає, що цією відповіддю створено щойно дійсно європейський фронт. «Нова Європа не дозволить нікому порушувати свої права» — пише часопис «Спра».

При відкиненні англійського ультимату до Мадярщини, президент міністрів, Бардосі заявив: англійський крок означає нескривану волю британського уряду допомогти совітам терором, а оскільки би це заляжало від теперішнього англійського уряду байдуже, що сталося би правильніше, що могло б статися, бо Богу дякувати не може більше бути мови про це, коли б військова потуга Світів перемогла. Постановою англійського уряду, так закінчив Бардосі, звертається проти цілої Європи. Мадярські часописи представляють англійське виповідження, війни, як щось цілком неважне. В політичних кругах заявляють, що англійський крок — це пуста погроза. У теперішньому відношенні, яке характеризує зарядження бльокади та зірвання дипломатичних взаємин, не змінється нічого.

Преса європейських країв є в цьому однозгідна, що Англія старалася цілими тижнями виминути совіське домагання, щоб проголосити держави, які беруть участь у бою проти большевизму —

своїми власними ворогами. «Лондон пізнав — так пише італійський «Стампа» — що цього роду поведінка викликає просто протинний вислід, а іменне скріпить моральну єдність Європи. Тепер Англія через свою солідарність зі Світами змушена діяти. Народи Європи привітали гідну поставу трьох країв, з якою вони відкинули лондонський ультимат, як активне становище в бою за визволення Європи і за співпрацю народів континенту».

Еспанський часопис «Ля Вангвардія» думає, що англійське виповідження війни має бути політичною компенсацією для Москви, замість бажаної Світами військової допомоги, якої Англія не може дати. Англійське виповідження війни не дає однак большевикам ніякої підтримки.

Заява Великої Британії, — так пише болгарський часопис «Зора» — звертається проти трьох держав, які не повели ніяких ворожих дій проти Англії, та бачилися змушені до оборонної і вільної війни, тому, що совіський союз на них напав. Англійський дипломатичний напад зраджує намір Великої Британії послужитися большевизмом для знищення Європи.

Це стверджує голова румунської держави, маршал Антонеску, який заявив у розмові з представником Скандинавського Телеграфічного Бюро, що війна проти Світового Союзу була неминуха. Для Румунії, як також і для решти Європи було знищення большевизму питанням життя або смерті.

Словацька преса подивляється поведінку трьох європейських держав супроти заприязненої з большевизмом Англії і дає вислів віри в остаточну перемогу, яка доведе до створення нового ладу світа.

РУМУНСЬКА ВІДПОВІДЬ АНГЛІЇ.

БУХАРЕШТ. — Як румунську відповідь на англійський ультимат з 30. листопада проголошено ноту, в якій м. ін. читаємо:

В червні 1940 р. впала Румунія жертвою важкого нападу з боку СССР. Нехтуючи права народів, право історії та самоозначення, як також перебрані на себе в договорах із 9. лютого 1929 і 30. червня 1933 зобов'язання, совіська влада зайняла Бессарабію, Буковину та область Герцас у Молдавії.

КОРОТКІ ВІСТКИ

* В суботу ввечері ген.-фельдмаршал фон Макензен, відомий із боїв у світовій війні як переможний генерал кінноти, закінчив 92 роки життя.

* 4. грудня взяли німецькі далекобійні гармати під обстріл морські об'єкти в Каналі. Ввечері того ж дня почали ці батареї чергову свою діяльність, але з приводу мряки годі було додати вислід обстрілу.

* Дуже прийняв недавно єрусалимського великого муфтія, Саад-Амін-ель-Гуссейні. В довгий та сердечний гутірці обговорювано передусім питання, які торкаються майбутнього арабських країв на Близькому Сході.

* Як повідомляє фінське боеве звідомлення, окупація території Ганго закінчена. Мешкальні будинки міста збереглися досить добре, але устійнено, що багато було підмінованих. Досі на території Ганго взяли коло 300 полонених.

* У столиці Нової Зеландії, Велінгтоні, видали

— ФІНСЬКЕ міністерство прохарчування подає до відома, що воно закупило в Німеччині 9.000 тон бараболів, які призначено для мешканців Гельсінки.

— НА ТУРЕЦЬКО-БОЛГАРСЬКУ границю прибула з Німеччини нова доставка дуже очікуваних у Туреччині медикаментів і фармацевтичних засобів. Турецька комісія для перебирання відіхала на границю, щоб перебрати посылку, яку розділять турецьке міністерство здоров'я між шпиталі та аптеки.

— НА ОСНОВІ РІШЕННЯ УРЯДУ з минулої п'ятниці, відбудуться у квітні чергового року нові вибори до японського парламенту.

— БОЛГАРСЬКИЙ парламент знову відбуватиме від 9. грудня свої засідання. Народи над державним бюджетом на 1942 р. будуть на першому місці порядку нарад.

— ЗА ВІСТКАМИ «Есошіетед Прес», подали в Лондоні до відома, що надана між 23. і 26. жовтня в Англії пошта до Злучених Держав, пропала внаслідок ворожих дій. — Також з Кольомбо подали урядово до відома, що корабельна пошта, яку надали в Англії в першій половині червня до Цейлону, пропала у висліді ворожої діяльності.

— ДО БОСТОНСЬКИХ корабельних варстатів приплив для направи англійський нищильник «Барвел». Це колишній американський нищильник «Ловб», один із тих 50, що їх Америка виміняла за англійські бази. Пароплав мав 1.190 тон і був збудований у 1918 р.

— ЗГІДНО зі звітом публічної здоровної служби, державні заведення для божевільних у Злуч. Державах утримують більше як 600.000 недоумих, що спричинює державі щорічно понад 200 мільйонів доларів коштів. Щороку прибуває до цього числа яких 120.000 нових хворих.

урядове потвердження, що новозеландський ген. бригади Р. Мойл понав у Лібї в полон. Прем'єр Фрейзер зазначив, що дістав із англійської головної кватери на Середньому Сході звіт, що й ген. Гервест, командант 5-ої новозеландської бригади, також понав із своїм штабом у полон підчас боїв у Киренаїці.

* Лондонська інформаційна служба подає, що ген. Вейвил вислав Черчілеві телеграму, в якій подає до відома, що втрати новозеландських військ в Африці великі.

* Як повідомляє «Есошіетед Прес» затопит англійський вантажник «Ебі» (4.868 тон). Сім осіб залогі втратило життя.

* Згідно з вістками з Мельберн, австралійський кабінет ухвалив на своєму засіданні в минулий четвер широкі надзвичайні зарядження на випадок поширення європейської війни на Тихий океан. Подобиці цього плану були вже предметом нарад конференції міністрів вночі на четвертий тижня.

* Амбасадор Злучених Держав у Буенос Айрес зажадав у прискіпленому порядку від представника провінції Буенос Айрес інформації про санітарний стан в аргентинській воєнній пристані Пуерто Бельграно. Цей запит Злучених Держав викликав в аргентинських кругах в Буенос Айрес адивування, тим більше, що спрямоване його не до аргентинського міністерства закорд. справ, а до підчищеної станції.

* Австралійський міністер фльоти Мейкен заявив, згідно з вістками з Мельберн, що нема надії виратувати живим когось із залогі кружляка «Сідней». Так підтверджено, що вся ця залога кружляка, що його затопив німецький кружляк «Корморан», пропала.

* Згідно зі звітом «Нью-Йорк Ворлд Телеграм», меморіал одної парламентарної комісії зазначає, що комуністична агітація має змогу розвиватися без перешкод із боку вищих урядових станиць, у першу чергу в каютах армії Злучених Держав. Агенти комуністичного часопису «Дейлі Веркер» можуть без перешкоди агітувати за Сов. Союзом у військових таборах.

* Серед численних новозеландських полонених, захоплених в останніх днях у боях біля Мармаріки, — як пише воєнний звітодавець Вільгард — ряд виснажених воїнів із виразними признаками невилікуваного у свій час дитячого параліжу. Кілька з них мало здеревілі руки й ноги, і марші спричиняли їм великі болю. «А проте ми мусіли йти в бій — заявив новозеландський воїн В. Сорел. — Наші старшини називали нас ліноухами й ліньтями, хоч ми так довго лежали в кавантанні і тепер ще ходимо, як каліки. Транспорту на пустині та несамохиті бої були для нас жахливою мукою, але тепер, дяка Богу, усе те скінчилося».

* Північно-американський департамент воєної фльоти дав прибережній сторожі доручення, щоб взяла фінські кораблі, які є в північно-американських пристанях, на «переховок».

Фірма Otto Perutz, Trockenplattenfabrik G.m.b.H. München

подає до відома, що

Представництво та склад фотографічних фільмів, кліш, хемікалій і іншого фотографічного приладдя веде для всіх дистриктів Генерального Губернаторства

Д-р Іван Малько, якого канцелярія та складниці знаходиться в Кракові, вул. Фльоріанська ч. 4, I. п., тел. 140-78.

ТОВАР ПРОДАЄТЬСЯ ЛИШЕ ФАХОВИМ СКЛЕПАМ. ВСЯКІ ЗАМОВЛЕННЯ П.І. АМАТОРІВ НЕ БУДУТЬ УЗГЛЯДНЕНІ.

2956 2-10

Нечайний японський десант на Малайському півострові

ТОКІО. 8. 12. — Як повідомляє цесарська головна квартира перевели японські сухопутні та морські збройні сили в найтіснішій співпраці нечайний десант у по-

неділок досвіта на одному відтинку Малайського півострову. Як повідомляють далі, ці військові дії проходять успішно.

Важкі втрати американської фльоти

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, 8. 12. — Як повідомляє тутешнє радіо, през. Рузвельт повідомив представників преси в Білому Домі, що

фльота й армія Зл. Держав потерпіли на Гавайях тяжкі втрати.

Бази Злучених Держав на Півд. океані та Сінгапур під атаками

ТОКІО. 8. 12. — Цесарська головна квартира фльоти подала в понеділок передпуднем таке звідомлення про військові дії: Морські та летунські бази на Гавайях за-

атаковано з великим успіхом. Японська фльота затопила в Шангаю англійську канонірку та перебрала канонірку Зл. Держав на Янтсе. Також переведено налет на Сінгапур з великим успіхом. Дальші летунські налети були спрямовані на Давао, острови Вейака та Гвам. Давао — це пристань на приналежному до Філіппін острові Мінданао.

ЯПОНИЯ ПЕРЕБИРАЄ МІЖНАРОДНЮ КОНЦЕСІЮ В ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ. 8. 12. — Команда японської фльоти подала в понеділок досвіта до відома, що японці перебирають того ж дня міжнародні концесії в Шангаю.

ЯК СПІВПРАЦЮЮТЬ ЗІ СОБОЮ НІМЕЦЬКІ ВІЙСЬКОВІ ВІДДІЛИ.

БЕРЛІН. — Відкинення большевицьких протинаступів на середньому відтинку фронту у дні 1 грудня було зразком співпраці одного німецького стежного відділу та одного полку піхоти. Цей стежний відділ, що творив ліве крило своєї дивізії заатакував після захоплення одної місцевості чисельно переважаючи большевицькі сили і він негайно зв'язався з сусіднім полком з ліва. Полк перевів зараз відтяжний для стежного відділу випад, зв'язав большевиків і викинув їх поза одну місцевість. Саму місцевість, якої боронили сильні ворожі сили, взяли німецькі піхотинці після завзятих вуличних боїв. Також курінь піхоти, що боровся на лівому відтинку полку, мав у цьому відтяжному випаді успіхи й окружним наступом знищив він цілий большевицький курінь. Крім 300 полонених большевиків втратили ще 200 вояків вбитими. Відтяжена в цьому успішному випаді полку піхоти стежна частина могла продовжувати ще того самого дня свої завдання.

ЖЕРТВУЮЧИ НА ФОНД УКРАїнського СТУДЕНТА — ПОМАГАЄШ РІДНІЙ НАЦІЙ СОБІ!

ОГОЛОШЕННЯ

Кінотеатр „СТЕЛЯ“ Краків, вул. Любіч 15.

Від вівторка 9. XII. до 11. XII. 1941 висвітлює фільми

Пожежа на океані

В гол. ролях: Ганс Зенкер, Рене Дельтген, Вінне Маркус.

Додаток: Актуальний звуковий тижневик.

Початок сеансів: в будні: 16, 18 і 20 год.; в суботи й неділі: 14, 16, 18 і 20 год. В неділі й свята поранок в год. 11-й. Просимо притримуватися початків сеансів.

Грісні оголошення

Шукаю брата Івана Бориса з Перемишля. — Всі українські часописи прошу це передрукувати. — Борис Теодор, Ярослав, Головна 8. 2852 18-24

Шукаю матір Надію Іванівну Степанкову, востане замешкалу в Харкові зі синами Дмитром, Юрком і Миколою. Хто знає про місце їх перебування, подасть ласкаво вістку на адресу: Краків, „Краківські Вісті“, Райхсштрассе 34. — Прошу всі часописи, що виходять на терені Комісаріату України, а головню харківські, цю вістку передрукувати. 2960 1-3

Олю Бемкова, Олю Старухівна, Олесю! — Прошу написати. — Зеновія Тиливська, Ksiezpol über Bilgoraj. 2961 1-1

КІНО „АТЛАНТИК“

КРАКІВ, СТРАДОМ 15.

Від вівторка 9. XII. до 11. XII. 1941 висвітлює (шодня)

ОСТАННЯ РУНДА

Додаток: Актуальний звуковий тижневик.

Початок програми в будні в год. 16, 18 і 20. В неділі в год. 11, 14, 16, 18 і 20.

Прохаємо приходити точно на початок.

Хто знав би місце перебування п. Іваницького Льва з Лемківщини, подасть вістку на адресу: Ukrainisches Hilfskomitee in Wolodawa/Bug, Kr. Cholm, для Д. М. 2959 1-1

Рухливим і інтелігентним одиницям дамо змогу набути знання в наших відділах, а то: 1) збутовому (збіжжя, сіно, солома, бараболя, волокня, яйця), 2) закупному (товарі домашнього вжитку), сільсько-господарські машини, штучні погної, синія), 3) книговодства, 4) статистиці. Можливість прожитку запевнена. — Українська Хліборобська Повітова Кооператива, Тарногород. 2962 1-1

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол. МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметр ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче. ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 8 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніальні по 50 сот. за слово. КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед прислати належність і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.“: Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.

З Протекторату: чеками „Українського Видавництва“ Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislava, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainische Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво“, Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 102-79. З друкарні „Нова Друкарня Денникова“ під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79. Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34, Kernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“, Kommissariat für Verwertung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Kernspr. 230-39.